

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Militarismens Fallit

Citation: Larsen, Karl: "Militarismens Fallit", i Larsen, Karl: *Militarismens Fallit*, Nyt Nordisk Forlag, 1919, s. 17. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_18-shoot-idm139929085881072/facsimile.pdf (tilgået 26. oktober 2021)

Anvendt udgave: Militarismens Fallit

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

og Angrebskrigen, naar Omstændighederne har bragt Situationen til at modnes. Man erindre de demokratiske amerikanske Fristaters Holdning overfor Spanien med dets Kuba og Filippiner og — hvad der ligger særligt nær ved Tanken paa Marskalk Fochs Paastand — den tredje franske Republiks Krigshistorie, som viser, at end ikke de langt mere overskuelige, rene Kolonikrige behøver noget autokratisk Militærregimente for at komme i Stand; thi det kan vel næppe hævdes, at det var det uskyldige franske Demokrati, der blev angrebet i Tonkin, Madagaskar, Marokko.

Hvorom alting er, havde jo imidlertid Tyskland selv allerede efter den første — borgerlige — Revolution af Oktober 1918 gennemført det parlamentariske System, frataget Kejseren Retten til at erklære Krig og slutte Fred, lagt Hærlødsen ind under den parlamentariske Minister o. s. fr., kort sagt i alt væsentligt afskaffet *den* tyske Militarisme, som Ententens Folk og mange Neutrale med dem betragtede som en hele Verden truende Form for en Stormagts politiske Ledelse.

Og samtidig pidskede et politisk, litterært og folkeligt Tyskland med sandt Flagellantraseri sin syndige Krop ogsaa for *den* Militarisme, der var noget helt andet og uendeligt interessantere i national og social Henseende, nemlig *den*, som betød hele Nationens Gennemtrængen af militær Opdra-

gelse, Aand og Syn i Kraft af præjsisk Udvikling af almindelig Værnepligt.

Det skulde blive den anden tyske Revolution af 1918 — den socialistisk-bolshevikiske Novemberrevolution — forbeholdt, meget hurtigt, at drage den logiske Konsekvens af denne for Ind- og Udland energisk demonstrerede Anger.

Under »Arbejder- og Soldaterraadenes« Fører- skab brødes ogsaa denne Militarisme i Ruiner.

I Kraft af hvad?

Til Gunst for hvad?

Besvarelsen af disse Spørgsmaal sammen med en Redegørelse for den tyske Militarismes historiske Udvikling fører ind i det allerdybeste af dette mærkelige Kulturfænomens socialt etiske Væsen.

III

Den, som har et virkelig personligt Indtryk af de forskellige tyske Folkestammer og kender noget til Tysklands Historie op igennem Tiderne, ved, at Tyskerne inderst inde er lidenskabelige, sentimentale og romantiske, lyriske, musikalske og spekulative, selvoptagne og egenraadige, og at derfor deres politiske Tilværelse fra Middelalderen til langt ind i det nittende Aarhundrede er foregaaet under stærke Stemningssvingninger, i indbyrdes Kiv og Strid, der medførte en Splittethed,